

[Ole Bjørn Kraft.]

være blevet indkaldt til en drøftelse, men det blev nægtet os.

Vi føler det mere end ejendommeligt, at selv de mindste love her i rigsdagen skal underkastes seks behandlinger plus udvalgsbehandlinger i de to ting, medens denne sag, der uden overdivelse kan betegnes som den vigtigste økonomiske afgørelse, vi i lange tider har været stillet overfor — den opskrev jo den udenlandske gæld for stat og kommune med 500 mill. kr. eller lige så meget som de samlede udgifter til den tyske flygtningebyrde her i landet —, blev behandlet i løbet af et par timer, medens det store flertal af tingenes medlemmer, over 200 rigsdagsmænd, ikke anede noget om det og ikke havde nogen mulighed for at gøre deres opfattelse gældende. Jeg tror ikke, det er gavnligt for demokratiet, at ansvaret på denne måde fratages den enkelte rigsdagsmand. Naturligvis har det ærede medlem hr. Gustav Peder sen ret i, at regeringen har krav på i givne situationer at kunne træffe en hurtig afgørelse. Der kan være situationer, hvor alle hensyn må sættes til side, for at staten ikke skal lide skade, men det er mig aldeles umuligt at se, at den situation forelå her, hvor en lang række lande, uden at de led nogen som helst skade derved, ventede med deres stillingtagen til devalueringen. Sverige ventede jo f. eks. til mandag aften. Havde vi fået disse 24 timer til forhandling — jeg har just hørt, at regeringen allerede fredag aften var blevet orienteret af den højtærede udenrigsminister om, hvad der forestod —, så tror jeg, at det både ville have gavnet rigsdagens anseelse og også havde været en lykkeligere måde i forholdet mellem regeringen og partierne at behandle denne sag på.

Men vi havde naturligvis også andre og lige så væsentlige grunde til at søge spørgsmålet underkastet en grundigere overvejelse. Den ærede socialdemokratiske ordfører optrådte i dag i god gammel politisk klunkestil. På den ene side tegnede han et billede af regeringen og regeringens parti som ædle riddere i skinnende rustning, hvis eneste hensyn var landets vel, som aldrig tog partitaktiske hensyn, men som alene varetog ud fra høje moralbegreber hensynet til staten og folket, og på den anden side dem, der sidder på den anden side af gangen, en samling demagoger, der svinger fra det ene standpunkt til det andet for at vinde en lille partipolitisk fidus. Ærede medlem, denne stil er foreldet. Den hører ikke hjemme i

den moderne tid. Og når det ærede medlem f. eks. nu ville påstå, at det konservative parti her lå på lur og greb denne chance, må jeg blot minde det ærede medlem om, at det konservative folkepartis principielle indstilling altid har været, at det gjaldt om at fastholde møntværdien af hensyn til de uheldige konsekvenser, en forringelse indebærer for hele samfundet, og at man derfor ikke kunne vente, at det konservative folkeparti skulle indtage en anden stilling, end det gjorde, hvorfor hele det ærede medlems opbygning på dette område intet har med virkeligheden at gøre.

Nej, det var denne vor principielle indstilling, som nødvendiggjorde det for os at kræve en nøjere undersøgelse og prøvelse af denne sag. Hvad var det, vi ønskede at undersøge? Bl. a. hvordan andre europæiske lande ville stille sig; vi handler jo ikke blot med England, men med Frankrig, Belgien, Schweiz, med begge zonerne i Tyskland. Og først og fremmest synes vi, det havde været naturligt at tage en forhandling med de øvrige nordiske lande. Sverige devaluerede, som jeg sagde før, først mandag aften og da med udtrykkelig henvisning til, at Danmark allerede havde gjort det. Her havde der virkelig været en lejlighed, hvor det nordiske samarbejde, som regeringen på så mange andre måder interesserer sig for, kunne have manifesteret sig på en skarpere og klarere vis. Efter at nu devalueringen har fundet sted, har man fundet anledning til at drøfte dette spørgsmål; jeg tror, det havde været meget bedre, om man havde gjort det, før afgørelsen faldt.

I beretningen fra afviklingskommissionen peges der på undersøgelser med hensyn til betalingsbalancen, der er nødvendige, før man skridter til en ændring af valutakursen. Jeg anbefaler regeringen at læse dette afsnit. Det er just af hensyn til de argumenter, der her fremføres, at det konservative parti mente, det havde været rimeligt, om der var blevet givet lejlighed til at foretage de beregninger, som afviklingskommissionen mener det rigtigt at foretage, når man vil ændre valutakursen. De bliver ganske vist vanskelige, men det bør ikke forhindre et forsøg på at foretage dem. Nej, men regeringen havde ingen beregninger behov. Den mødte til de afgørende forhandlinger med siger og skriver 3 tal: pundets nye kurs overfor dollars, den gældende og den foreslåede danske dollarkurs. Det var den nok, og det var desværre åbenbart også nok for de to partier, venstre og det radikale venstre, der straks sluttede sig til. De